

Torsdag den 11. november 2021

P9_TA(2021)0455

Etårsdagen for de facto-abortforbuddet i Polen

Europa-Parlamentets beslutning af 11. november 2021 om etårsdagen for de facto-abortforbuddet i Polen (2021/2925(RSP))

(2022/C 205/05)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 2 og artikel 7, stk. 1,
- der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention (EMRK) af 4. november 1950 og den hermed forbundne retspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (ECHR),
- der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder, særlig artikel 18 og 19,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (chartret), særlig artikel 1, 2, 3, 6, 7, 10, 11, 21, 23, 35 og 45,
- der henviser til Republikken Polens forfatning,
- der henviser til FN's internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder af 16. december 1966 og FN's internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder af 16. december 1966,
- der henviser til FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder af 18. december 1979 og dens generelle henstillinger nr. 21 (1994), nr. 24 (1999), nr. 28 (2010), nr. 33 (2015) og nr. 35 (2017),
- der henviser til Beijinghandlingsprogrammet og resultaterne af revisionskonferencerne,
- der henviser til den internationale konference om befolkning og udvikling (ICPD) i 1994 i Kairo, det tilknyttede handlingsprogram og resultaterne af revisionskonferencerne, navnlig Nairobitopmødet om ICPD+25 og dets tilsagn om at stræbe efter målet om »tre nuller« — intet uopfyldt behov for information om familieplanlægning og familieplanlægnings tjenester, ingen mødre dødelighed, som kan forhindres, og ingen seksuel og kønsbaseret vold og skadelig praksis mod kvinder og piger,
- der henviser til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, der blev aftalt i 2015, navnlig mål nr. 3 og 5,
- der henviser til handlingsplanen for seksuel og reproduktiv sundhed fra Verdenssundhedsorganisationens regionale kontor for Europa: »Towards achieving the 2030 Agenda for Sustainable Development in Europe — leaving no one behind«,
- der henviser til FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf af 10. december 1984,
- der henviser til Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold imod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen), der trådte i kraft den 1. august 2014,
- der henviser til sin beslutning af 28. november 2019 om EU's tiltrædelse af Istanbulkonventionen og andre foranstaltninger til bekæmpelse af kønsbaseret vold ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ EUT C 232 af 16.6.2021, s. 48.

Torsdag den 11. november 2021

- der henviser til baggrundsdokumentet fra Europarådets kommissær for menneskerettigheder af 4. december 2017 om kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder i Europa,
 - der henviser til UNESCO's internationale tekniske vejledning af 2018 om seksualundervisning,
 - der henviser til sine tidligere beslutninger om Polen, navnlig beslutningen af 15. november 2017 om situationen for retsstaten og demokratiet i Polen ⁽²⁾ og beslutningen af 17. september 2020 om forslag til Rådets afgørelse, hvorved det fastslås, at der er en klar fare for, at Republikken Polen groft overtræder retsstatsprincippet ⁽³⁾,
 - der henviser til de fire traktatbrudsprocedurer, som Kommissionen har indledt mod Polen i forbindelse med reformen af det polske retssystem, og til forslaget til Rådets afgørelse af 20. december 2017, hvorved det fastslås, at der er en klar fare for, at Republikken Polen groft overtræder retsstatsprincippet (COM(2017)0835),
 - der henviser til sin beslutning af 1. marts 2018 om Kommissionens beslutning om at tage artikel 7, stk. 1, i TEU i anvendelse i forbindelse med situationen i Polen ⁽⁴⁾,
 - der henviser til sin beslutning af 14. november 2019 om kriminalisering af seksualundervisning i Polen ⁽⁵⁾,
 - der henviser til sin beslutning af 13. februar 2019 om konstatering af tilbagegang med hensyn til kvinders rettigheder og ligestilling i EU ⁽⁶⁾,
 - der henviser til sin beslutning af 26. november 2020 om de facto-forbuddet mod retten til abort i Polen ⁽⁷⁾,
 - der henviser til sin beslutning af 24. juni 2021 om situationen for så vidt angår seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder i EU inden for rammerne af kvinders sundhed ⁽⁸⁾,
 - der henviser til det europæiske atlas om abortpolitikker for 2021, som rangordner 52 europæiske lande og territorier ved at tildele point for deres retlige rammer for adgang til sikker abort,
 - der henviser til sine beslutninger af 16. september 2021 om mediefrihed og yderligere forværring af retsstatsprincippet i Polen ⁽⁹⁾ og af 21. oktober 2021 om retsstatskrisen i Polen og EU-rettens forrang ⁽¹⁰⁾,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at Unionen bygger på værdierne respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten, respekt for menneskerettighederne og ikke-forskelsbehandling som fastsat i artikel 2 i TEU; der henviser til, at alle medlemsstater har indgået forpligtelser under folkeretten og EU-traktaterne til at respektere, garantere og opfylde de grundlæggende rettigheder;
- B. der henviser til, at seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) i henhold til chartret, menneskerettighedskonventionen og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols og FN-traktatorganernes retspraksis er forbundet til en række menneskerettigheder såsom retten til livet, retten til adgang til sundhedsydelser, frihed fra umenneskelig eller nedværdigende behandling, respekt for den fysiske integritet, privatlivets fred og den personlige autonomi; der henviser

⁽²⁾ EUT C 356 af 4.10.2018, s. 44.

⁽³⁾ EUT C 385 af 22.9.2021, s. 317.

⁽⁴⁾ EUT C 129 af 5.4.2019, s. 13.

⁽⁵⁾ EUT C 208 af 1.6.2021, s. 24.

⁽⁶⁾ EUT C 449 af 23.12.2020, s. 102.

⁽⁷⁾ EUT C 425 af 20.10.2021, s. 147.

⁽⁸⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0314.

⁽⁹⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0395.

⁽¹⁰⁾ Vedtagne tekster, P9_TA(2021)0439.

Torsdag den 11. november 2021

til, at disse menneskerettigheder også er nedfældet i den polske forfatning; der henviser til, at medlemsstaterne i henhold til deres forfatninger, EU-traktaterne og chartret samt folkeretten er retligt forpligtede til at opretholde og beskytte menneskerettighederne;

- C. der henviser til, at forhaling og nægtelse af adgang til abort udgør en form for kønsbaseret vold; der henviser til, at adgang til abort er afgørende for social og økonomisk lighed; der henviser til, at adskillige menneskerettighedsorganer⁽¹¹⁾ har fremført, at nægtelse af sikker abort måske kan sidestilles med tortur eller grusom, umenneskelig og nedværdigende behandling, og at usikre aborter, der fører til dødsfald i forbindelse med abortforbud, bør opfattes som »kønsbestemte vilkårlige drab, der som følge af lovfæstet forskelsbehandling kun rammer kvinder«;
- D. der henviser til, at den uretmæssige polske forfatningsdomstol for ét år siden, den 22. oktober 2020, fastslog, at den bestemmelse i loven fra 1993 om familieplanlægning, beskyttelse af det menneskelige foster og betingelserne for svangerskabsafbrydelse, som åbner mulighed for abort, når en prænatal undersøgelse eller andre lægelige overvejelser har påvist, at der er stor sandsynlighed for, at fostret har en alvorlig og uoprettelig defekt eller en uhelbredelig sygdom, som truer fostrets liv, er forfatningsstridig; der henviser til, at dette indebærer et de facto-abortforbud, da langt størstedelen af de lovlige aborter i Polen blev foretaget af førnævnte årsag;
- E. der henviser til, at nedbrydningen af retsstatsprincippet i Polen har ført til krænkelse af menneskerettighederne, herunder SRSR; der henviser til, at de facto-abortforbuddet i Polen er et klart angreb på retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder og begrænser gennemførelsen af SRSR i Polen i kølvandet på de mange angreb på retsstatsprincippet i de seneste år;
- F. der henviser til, at Europarådets Ministerkomité gentagne gange har udtrykt bekymring over Polens manglende efterlevelse af Menneskerettighedsdomstolens domme i over 13 år i adskillige sager⁽¹²⁾, hvor Domstolen fandt, at Polen havde krænket menneskerettighederne, fordi det ikke havde sikret adgang til lovlig abort i praksis;
- G. der henviser til, at tidligere forsøg på at indskrænke SRSR oprindeligt blev standset i 2016, 2018 og 2020 som følge af massiv modstand fra polske borgere, som kom til udtryk i »sort fredag«-marcherne, der blev kraftigt støttet af medlemmer af Europa-Parlamentet fra forskellige politiske grupper;
- H. der henviser til, at der som reaktion på afgørelsen, der yderligere begrænser adgangen til abort, igen har fundet protester sted i Polen, herunder i små byer og landsbyer, og verden over, og at de atter blev organiseret i oktober 2021 i over 20 byer i hele Polen for at markere etårdsdagen for de facto-forbuddet; der henviser til, at protesterne begyndte som modstand mod den alvorlige begrænsning, der undergraver polske kvinders SRSR, men udviklede sig til protester mod yderligere krænkelse af retsstatsprincippet og mod den regering, der bærer ansvaret for disse krænkelse; der henviser til, at ordensmagts overdrevene og uforholdsmæssige magtanvendelse over for demonstranter er veldokumenteret;
- I. der henviser til, at afgørelsen blev officielt offentliggjort den 27. januar 2021 trods demonstrationernes hidtil usete omfang, og at det faktiske forbud mod abort dermed blev en realitet for kvinder i Polen, hvilket fører til udbredelsen af usikre aborter og tvinger kvinder til at søge til udlandet for at få foretaget abort, noget som undergraver kvinders sundhed og rettigheder, deres seksuelle og fysiske autonomi og integritet og bringer deres liv i fare;
- J. der henviser til, at en 30-årig gravid kvinde ved navn Izabela døde af septisk chok den 22. september 2021, fordi hendes læger på grund af indskrænkningerne i adgangen til lovlig abort og den afskrækkende virkning, som disse har på læger i Polen, ikke foretog en livreddende abort, men i stedet ventede på, at fostret skulle dø; der henviser til, at hendes død udløste protester i flere polske byer og på sociale medier under sloganet »Ikke én kvinde mere«;

⁽¹¹⁾ Komitéen for Afskaffelse af Diskrimination mod Kvinder, Menneskerettighedskomiteén, den særlige rapportør om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf og den særlige rapportør om udenretslige, summariske eller vilkårlige henrettelser (oplysningsserien om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder fra FN's højkommissær for menneskerettigheder, Abort, 2020).

⁽¹²⁾ Tysiąc mod Polen (2007), R.R. mod Polen (2011) og P. og S. mod Polen (2012).

Torsdag den 11. november 2021

- K. der henviser til, at en anden kvinde ved navn Anna, der var i femte måned af sin graviditet, ifølge oplysninger i medierne døde af septisk chok den 14. juni 2021, efter at lægerne havde tvunget hende til at føde et dødt barn trods mistanke om blodforgiftning;
- L. der henviser til, at mange polske kvinder siden afgørelsen er blevet tvunget til at anmode om hjælp gennem initiativer såsom Abortion Without Borders og organisationer i andre medlemsstater for at få adgang til deres SRSR, navnlig til aborttydelser; der henviser til, at organiseringen af abortprocedurer hviler på kvinderettighedsorganisationers og uformelle gruppers skuldre og er afhængig af penge, der skaffes til veje gennem donationer;
- M. der henviser til, at Abortion Without Borders-grupper i løbet af de seneste 12 måneder har hjulpet 34 000 ⁽¹³⁾ personer fra Polen med at få adgang til abort; der henviser til, at dette kun er en brøkdel af det samlede antal polske kvinder, der har behov for støtte til at få adgang til aborttydelser;
- N. der henviser til, at der som følge af lovmæssige stramninger og stigmatisering mangler pålidelige data om aborthyppigheden i mange medlemsstater samt om omstændighederne, hvorunder aborterne foretages; der henviser til, at nøjagtige, regelmæssigt ajourførte og anonyme data om abort fra alle medlemsstater er afgørende for at forstå behovene med hensyn til SRSR og sikre kvinders rettigheder;
- O. der henviser til, at ifølge data indsamlet af Forbundet for Kvinder og Familieplanlægning (FEDERA) har kun 300 kvinder i de seneste ti måneder fået adgang til aborttydelser på polske hospitaler grundet en trussel mod liv og sundhed; der henviser til, at afgørelsen yderligere stigmatiserer SRSR og rammer kvinder og gravide, der ikke råder over de økonomiske midler til at finansiere medicinsk abort eller abort i udlandet, samt dem, der ikke har adgang til informationsteknologi, uforholdsmæssigt;
- P. der henviser til, at det på grund af frygt for retsforfølgelse kun er få hospitaler i Polen, der foretager aborter; der henviser til, at kvinder ofte afholder sig fra at benytte deres ydelser af frygt for besværlige, bevidst forhalede procedurer og henvisninger; der henviser til, at kvinder, der oplever alvorlige psykiske sundhedsproblemer som følge af manglende statslig institutionel bistand til at få adgang til lovlige aborttydelser i Polen, i stigende grad forsøger at få adgang til retten til lovlig abort af psykiske årsager; der henviser til, at Menneskerettighedsdomstolen i juli 2021 meddelte, at den agtede at behandle klager fra polske kvinder vedrørende krænkelse af deres rettigheder, der er sikret i henhold til menneskerettighedskonventionen ⁽¹⁴⁾;
- Q. der henviser til, at Polen ifølge European Contraception Atlas ⁽¹⁵⁾ for 2020 allerede inden afgørelsen havde en af de mest restriktive politikker med hensyn til adgang til præventionsmidler, familieplanlægning, rådgivning og online-information; der henviser til, at Polen er et af de få lande, hvor der kræves recept på nødprævention, hvilket læger ofte nægter at udskrive på grund af personlige overbevisninger;
- R. der henviser til, at enhver, der bringer en anden persons graviditet til ophør, eller som hjælper eller tilskynder en gravid person til at bringe sin graviditet til ophør i strid med lovgivningens bestemmelser, i henhold til den polske straffelov kan straffes, herunder med fængsel; der henviser til, at læger i Polen som følge af de gældende lovbestemmelser, social stigmatisering, frygt og pres fra deres fagfæller og sundhedsvæsenet foretrækker ikke at blive sat i forbindelse med abortprocedurer, hvilket allerede var tilfældet, da abort stadig var lovligt; der henviser til, at nogle læger ud over den bredt anvendte samvittighedsklausul skaber yderligere ikke-lovgivningsmæssige hindringer såsom unødvendige lægeundersøgelser, psykologiske konsultationer eller yderligere konsultationer med eksperter eller begrænser kvinders ret til prænatale undersøgelser og prænatal information, som bør garanteres alle under den offentlige sundhedsordning; der henviser til, at en persons personlige overbevisning med hensyn til abort ikke må gribe ind i en patients ret til fuld adgang til sundhedsydelser og tjenester i henhold til loven;

⁽¹³⁾ <https://www.asn.org.uk/press-release-abortion-without-borders-helps-more-than-17000-with-abortion-in-six-months-after-polish-constitutional-court-ruling/>

⁽¹⁴⁾ <https://en.federa.org.pl/womens-collective-complaint-in-the-echr/>

⁽¹⁵⁾ <https://www.epfweb.org/european-contraception-atlas#:~:text=On%2012%20November%202020%2C%20MEPs,on%20access%20to%20modern%20contraception>

Torsdag den 11. november 2021

- S. der henviser til, at gynækologisk pleje i Polen er stærkt begrænset og i nogle regioner næsten umulig at få adgang til, hvilket resulterer i et stort antal uønskede graviditeter, dårlig reproduktiv sundhed, en høj forekomst af livmoderhalskræft og utilstrækkelig adgang til prævention; der henviser til, at det ifølge den øverste revisionsmyndighed i 2018 kun var 2 % af de gravide kvinder i Polens landdistrikter, der fik foretaget alle de standardtest, der er nødvendige under graviditeten; der henviser til, at LGBTI+-personers adgang til seksuel og reproduktiv sundhedspleje er stærkt begrænset, hvilket også gælder deres rettigheder; der henviser til, at transpersoner og nonbinære personer, der har behov for gynækologisk pleje, udsættes for forskelsbehandling i lægemiljøet og ofte nægtes adgang til pleje; der henviser til, at alderssvarende seksual- og samlivsundervisning i polske skoler hverken er obligatorisk, omfattende eller evidensbaseret, og at der gøres forsøg på helt at forbyde den;
- T. der henviser til, at der er sket en stigning i antallet af bekymrende trusler og hadkampagner rettet mod kvindelige menneskerettighedsforkæmpere i Polen, som støtter kvinders rettigheder, retten til abort og Kvindernes Strejkebevægelse, der har stået i spidsen for masseprotester mod begrænsningerne i adgangen til lovlig abort; der henviser til, at disse trusler er foruroligende påmindelser om de stigende risici for kvindelige menneskerettighedsforkæmpere i landet;
- U. der henviser til, at menneskerettighedsforkæmpere har indsamlet underskrifter til et lovforslag som en del af det borgerinitiativ, som FEDERA har udarbejdet, og som bærer navnet »Lovlig abort. Ingen kompromiser«, der vil ophæve abortforbuddet og give mulighed for sikker svangerskabsafbrydelse frem til 12. uge og i særlige tilfælde efter 12. uge, uden at patienten skal give en begrundelse; der henviser til, at »Stiftelsen for Retten til Livet« i september 2021 forelagde det polske parlament et lovforslag med titlen »Stop abort 2021« (Stop Aborcji) med det formål fuldstændigt at forbyde adgangen til abort og gøre den strafbar med sanktioner på op til 25 års fængsel;
- V. der henviser til, at det polske parlaments love vedrørende forfatningsdomstolen, der blev vedtaget den 22. december 2015 og den 22. juli 2016, samt pakken med tre love, der blev vedtaget i slutningen af 2016, i alvorlig grad undergravede forfatningsdomstolens uafhængighed og legitimitet; der henviser til, at lovene af 22. december 2015 og 22. juli 2016 blev erklæret for forfatningsstridige af forfatningsdomstolen henholdsvis den 9. marts og den 11. august 2016; der henviser til, at disse domme på daværende tidspunkt hverken blev offentliggjort eller gennemført af de polske myndigheder; der henviser til, at den forfatningsmæssige medholdelighed af polske love ikke længere kan sikres effektivt i Polen, siden ovennævnte lovgivningsmæssige ændringer trådte i kraft⁽¹⁶⁾, og at lovligheden af afgørelsen af 22. oktober 2020 dermed er tvivlsom;
- W. der henviser til, at den samme ulovlige »forfatningsdomstol« den 7. oktober 2021 fremlagde sin afgørelse i sag K 3/21, der blev vedtaget med to afvigende udtalelser, om den polske premierministers anmodning af 29. marts 2021, og fandt, at bestemmelserne i TEU er uforenelige med den polske forfatning af flere grunde; der henviser til, at denne afgørelse er et angreb på det europæiske samfund af værdier og love som helhed og undergraver EU-rettens forrang som et af EU's grundprincipper i overensstemmelse med EU-Domstolens veletablerede retspraksis;
- X. der henviser til, at afgørelsen af 22. oktober 2020 ophæver polske kvinders erhvervede rettigheder, da abort i Polen forud for dens gennemførelse var lovlig i tre tilfælde, hvilket betyder, at polske kvinder nu befinder sig i en dårligere retsstilling, end de var, da Polen tiltrådte EU i 2004; understreger, at forfatningsdomstolen ikke havde sat spørgsmålstejn ved forfatningsmæssigheden af de tre eksisterende undtagelser, før regeringen med Lov og Retfærdighedspartiet i spidsen overtog kontrollen med domstolen og retssystemet mere generelt;
- Y. der henviser til, at en fundamentalistisk organisation med navnet Ordo Iuris, som er tæt knyttet til den regerende koalition, har været en drivkraft bag kampagner, der undergraver menneskerettighederne og ligestillingen mellem kønnene i Polen, herunder forsøgene på at forbyde abort, opfordringerne til, at Polen trækker sig ud af Istanbulkonventionen, og opfordringerne til oprettelse af såkaldte »LGBTI-frie områder«; der henviser til, at kulturelle og religiøse værdier i Polen således misbruges som begrundelse for at hindre fuld gennemførelse af kvinders rettigheder, ligestilling for kvinder og deres ret til at træffe beslutninger om deres egne kroppe;

⁽¹⁶⁾ Venedigkommissionens udtalelse af 14. og 15. oktober 2016 om loven om forfatningsdomstolen, punkt 128; FN's Menneskerettighedskomitets afsluttende bemærkninger om den syvende periodiske rapport om Polen af 23. november 2016, punkt 7-8; Kommissionens henstilling (EU) 2017/1520 af 26. juli 2017 vedrørende retsstatsprincippet i Polen (EUT L 228 af 2.9.2017, s. 19).

Torsdag den 11. november 2021

Z. der henviser til, at Europarådets Venedigkommission, Menneskerettighedsdomstolen, Parlamentet og Kommissionen har givet udtryk for alvorlige betænkeligheder med hensyn til retsstatsprincippet, herunder forfatningsdomstolens legitimitet, uafhængighed og effektivitet; der henviser til, at Kommissionen indledte en procedure i henhold til artikel 7, stk. 1, efter reformerne af retssystemet i Polen i 2015;

1. gentager sin stærke fordømmelse af den ulovlige forfatningsdomstols afgørelse af 22. oktober 2020, der indfører et næsten fuldstændigt forbud mod abort, og af dette åbenlyse angreb på SRSR i Polen; opfordrer den polske regering til hurtigt og fuldt ud at garantere adgang til og levering af aborttjenester, til at levere sikre, lovlige og gratis aborttjenester af høj kvalitet og gøre dem tilgængelige for alle kvinder og piger; opfordrer de polske myndigheder til at respektere, opfylde og fremme kvinders menneskerettigheder — retten til liv, sundhed og ligestilling — samt deres ret til ikke at blive udsat for forskelsbehandling, vold og tortur eller grusom, umenneskelig og nedværdigende behandling;

2. beklager dybt, at der i løbet af det år, der er gået, ikke har været noget initiativ eller forslag, der tager sigte på at ophæve det de facto-abortforbud, og de mange begrænsninger i adgangen til SRSR i landet; gentager, at de facto-abortforbuddet bringer kvinders sundhed og liv i fare og allerede har ført til mindst én kvindes død; minder om, at universel adgang til sundhedspleje og SRSR er grundlæggende menneskerettigheder;

3. udviser solidaritet med polske kvinder, aktivister og med de modige enkeltpersoner og organisationer, der fortsætter med at hjælpe kvinder med at få adgang til abortydelser, når de har brug for det, da det er deres krop, deres valg; beklager dybt afgørelsens ikrafttræden på trods af massedemonstrationerne til fordel for lovlig adgang til abort; støtter alle kvinder og menneskerettighedsforkæmpere, der fortsat protesterer utrætteligt mod disse alvorlige begrænsninger af deres grundlæggende friheder og rettigheder; bemærker, at demonstranterne ikke blot kræver annullering af den ulovlige forfatningsdomstols afgørelse, men også retten til fri, lovlig og sikker adgang til abort og respekt for kropslig autonomi og integritet; fremhæver tilkendegivelserne om støtte til og interesse for de polske demonstranter fra mange medlemsstater og resten af verden;

4. understreger, at en begrænsning af eller et forbud mod retten til abort på ingen måde mindsker behovet for abort, men resulterer i, at kvinder er nødt til at søge usikre aborter, at rejse til udlandet for at opnå abort eller for at gennemføre deres graviditet mod deres vilje, herunder i tilfælde af dødelig eller alvorlig fosterfunktionsnedsættelse; understreger endvidere, at dette er en krænkelse af menneskerettighederne og en form for kønsbaseret vold, der påvirker kvinders og pigers ret til liv, fysisk og mental integritet, lighed, ikkeforskelsbehandling og sundhed;

5. er dybt bekymret over, at tusindvis af kvinder er nødt til at rejse for at få adgang til en så afgørende sundhedsydelse som abort; understreger, at grænseoverskridende aborttjenester ikke er en bæredygtig løsning, navnlig for dem, der lever i fattigdom, udsættes for intersektionel forskelsbehandling og befinder sig i sårbare situationer; er foruroliget over, at rejser til udlandet bringer kvinders sundhed, liv og trivsel i fare; understreger betydningen af pleje efter abort, navnlig for kvinder, der oplever komplikationer som følge af en ufuldstændig eller usikker abort;

6. fordømmer på det kraftigste alle lovforslag eller restriktioner, der har til formål yderligere at forbyde, kriminalisere og begrænse adgangen til sikker og lovlig abort i Polen; minder det polske parlament og de polske myndigheder om, at foranstaltninger til begrænsning af SRSR er i strid med princippet om ikke-forringelse i henhold til den internationale menneskerettighedslovgivning, og opfordrer dem indtrængende til at sikre fuld gennemførelse af SRSR;

7. fordømmer det stadig mere fjendtlige og voldelige miljø for kvindelige menneskerettighedsforkæmpere i Polen og opfordrer de polske myndigheder til at garantere de kvindelige menneskerettighedsforkæmpers ret til at udtrykke sig offentligt, herunder når de modsætter sig regeringens politik, uden frygt for konsekvenser eller trusler; opfordrer de polske myndigheder til omgående at beskytte de berørte kvindelige menneskerettighedsforkæmpere, til at undersøge truslerne mod dem og til at stille de ansvarlige til ansvar; opfordrer indtrængende den polske regering til at træffe foranstaltninger mod de urimelige misinformationskampagner rettet mod kvindelige menneskerettighedsforkæmpere; understreger, at mange kvindelige menneskerettighedsforkæmpere i Polen nu retsforfølges for deres rolle i protesterne mod lovforslaget som følge af de covid-19-restriktioner, der var indført på det tidspunkt; opfordrer indtrængende den polske regering til at afholde sig fra at rejse politisk motiverede anklager mod de kvindelige menneskerettighedsforkæmpere;

Torsdag den 11. november 2021

8. fordømmer på det kraftigste den overdrevne og uforholdsmæssige magtanvendelse og vold mod demonstranter, herunder aktivister og kvinderettighedsorganisationer, begået af retshåndhævende myndigheder og ikkestatslige aktører såsom højreekstremistiske nationalistiske grupper; opfordrer de polske myndigheder til at sikre, at de, der angriber demonstranter, drages til ansvar for deres handlinger;

9. fordømmer den fjendtlige retorik, som polske regeringseksponenter har anvendt mod kvindelige menneskerettighedsforkæmpere og andre kritikere af regeringens politik, og opfordrer indtrængende Kommissionen til at gøre noget ved dette og støtte aktivisterne både politisk og finansielt;

10. opfordrer den polske regering til at sikre, at kvinder og piger deltager i udarbejdelsen af love og politikker, der påvirker deres liv, herunder SRSR og abort, og at de kan få adgang til domstolsprøvelse og retsmidler, når deres rettigheder krænkes;

11. opfordrer Rådet og Kommissionen til at yde tilstrækkelig finansiering til nationale og lokale civilsamfundsorganisationer for at fremme græsrodsstøtte til demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder i medlemsstaterne, herunder Polen; opfordrer indtrængende Kommissionen til at yde omgående og direkte støtte til programmer og polske civilsamfundsorganisationer, der arbejder for at sikre, at SRSR beskyttes; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte bevidstgørelse og uddannelse om SRSR gennem finansieringsprogrammer; glæder sig over den støtte, som visse medlemsstater yder til civilsamfundsorganisationer, der hjælper polske kvinder med at udøve deres SRSR, og opfordrer andre til at gøre det samme; opfordrer medlemsstaterne til at samarbejde mere effektivt med henblik på at lette adgangen til abort på tværs af grænserne, for eksempel ved at give polske kvinder ret til gratis abort i de nationale sundhedsvæsen;

12. insisterer på, at udførelsen af en abort ikke under nogen omstændigheder bør medtages i straffeloven, da dette har en afskrækkende virkning på læger, der som følge heraf afholder sig fra at levere SRS-tjenester af frygt for strafferetlige sanktioner og dermed begrænser den sundhedspleje, der er tilgængelig for kvinder og piger; er foruroliget over, at læger som følge af denne situation har tendens til at prioritere at redde fostret frem for kvindens liv; opfordrer den polske regering til at sikre, at »ikke én kvinde mere« i Polen dør på grund af den restriktive lov og til fuldstændigt at afkriminalisere abort og fjerne alt relateret til abort fra strafferetten for at sikre, at læger i praksis accepterer at udføre aborter inden for de retlige grænser i national ret, og for at sikre, at de oplysninger, den giver om adgang til abort og andre seksuelle og reproduktive rettigheder, er objektive og evidensbaserede;

13. minder om, at den uberettigede overdrevne begrænsning af adgangen til abort som følge af ovennævnte afgørelse fra den ulovlige forfatningsdomstol ikke beskytter kvinders naturlige og umistelige rettigheder og værdighed, da den er i strid med chartret, EMRK, Menneskerettighedsdomstolens retspraksis, adskillige internationale konventioner, som Polen har undertegnet, samt Republikken Polens forfatning; gentager sin opfordring til de polske myndigheder om fuldt ud at gennemføre de afgørelser, som Menneskerettighedsdomstolen har afsagt i sagerne mod Polen, hvori den har fastslået, at en begrænsning af adgangen til lovlig abort krænker kvinders menneskerettigheder;

14. understreger, at uhindret og rettidig adgang til reproduktive sundhedsydelser og respekt for kvinders reproduktive selvbestemmelse og beslutningskompetence er afgørende for at beskytte kvinders menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene; fremhæver, at FN's eksperter⁽¹⁷⁾ har understreget, at kvinders menneskerettigheder er grundlæggende rettigheder, som ikke kan underordnes kulturelle, religiøse eller politiske hensyn, og at indflydelsen fra ideologisk og religiøst motiveret indblanding i folkesundhedsspørgsmål har været særligt skadelig for kvinders sundhed og trivsel;

15. er dybt bekymret over anvendelsen af samvittighedsklausulen, som er en nægtelse af lægebehandling baseret på personlige overbevisninger; beklager, at læger og sundhedsfaciliteter efter ændringen af loven om lægers og tandlægers professioner ikke er forpligtet til at anviser en alternativ facilitet eller praktiserende læge i tilfælde af afslag på abort og andre SRS-tjenester på grund af personlige overbevisninger; bemærker, at den praktiske anvendelse af samvittighedsklausulen efter den ulovlige forfatningsdomstols afgørelse af 22. oktober 2020 i sig selv er begrænset som følge af manglende adgang til

⁽¹⁷⁾ Arbejdsgruppen om forskelsbehandling af kvinder og piger, 14. september 2021, tilgængelig på: <https://www.ohchr.org/FR/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27457&LangID=E>

Torsdag den 11. november 2021

abort på grund af fostrets tilstand; beklager, at samvittighedsklausulen er udformet på en sådan måde i polsk lovgivning, at den ikke omfatter en klageprocedure mod misbrug af klausulen; beklager, at gynækologer ofte ukorrekt påberåber sig klausulen, når de anmodes om at ordinere prævention og dermed også begrænser adgangen til prævention i Polen; bemærker at denne mekanisme til at nægte lægehjælp på basis af personlig overbevisning desuden forhindrer adgang til prænatal screening, hvilket ikke kun er en krænkelse af retten til oplysning om fostrets tilstand, men også hindrer en vellykket behandling enten under eller umiddelbart efter graviditeten; opfordrer den polske regering til at regulere sundhedstjenesteyderes afslag på at yde SRS-tjenester på en måde, der ikke forhindrer adgang til SRSR, og opfordrer indtrængende den polske regering til at vedtage de nødvendige reformer med henblik på at indføre en forpligtelse til at henvise en patient til en alternativ praktiserende læge og en klageprocedure mod misbrug af samvittighedsklausulen;

16. opfordrer indtrængende de polske myndigheder til at ophæve den lov, der begrænser adgangen til nødpræventionspillen, og til at finansiere, udvikle og fremme hele viften af præventionsmidler, herunder mandlig prævention;

17. fordømmer den polske regerings misbrug af retssystemet og af dens lovgivningsmæssige beføjelser med henblik på at instrumentalisere og politisere kvinders og LGBTI+-personers liv og helbred, hvilket både fører til undertrykkelse og forskelsbehandling af dem;

18. gentager sin dybe bekymring i sine beslutninger over forsøgene på at kriminalisere udbredelsen af seksual- og samlivsundervisning i Polen og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne, herunder Polen, til at sikre, at studerende i alle aldersgrupper og med alle seksuelle orienteringer modtager alderssvarende og evidensbaseret omfattende seksual- og samlivsundervisning, hvilket er afgørende for at opbygge unge menneskers færdigheder til at danne sunde, ligeværdige, nærende og sikre forhold uden forskelsbehandling, tvang og vold; fremhæver, at kun uddannelse, information og universel adgang til prævention, udryddelse af seksuel vold og fælles ansvar for prævention mellem kvinder og mænd kan mindske misinformation og antallet af utilsigtede graviditeter;

19. fordømmer på det kraftigste den polske justitsministers beslutning om officielt at indlede Polens udtræden af Istanbulkonventionen, hvilket i sig selv allerede er og, hvis den gennemføres, vil være yderligere et alvorligt tilbageslag med hensyn til ligestilling, kvinders rettigheder og bekæmpelse af kønsbaseret vold; opfordrer indtrængende de polske myndigheder til at ændre denne beslutning og sikre en effektiv og praktisk gennemførelse af konventionen; opfordrer Rådet til snarest muligt at afslutte EU's ratificering af Istanbulkonventionen;

20. minder om, at kvinders rettigheder er grundlæggende menneskerettigheder, og at EU-institutionerne og medlemsstaterne er retligt forpligtet til at opretholde og beskytte dem i overensstemmelse med traktaterne og chartret samt folkeretten;

21. opfordrer Rådet til at adressere dette spørgsmål og andre påstande om krænkelse af de grundlæggende rettigheder i Polen ved at udvide temaerne for sine høringer om situationen i Polen i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU;

22. opfordrer den polske regering til at efterleve Menneskerettighedsdomstolens afgørelse, som erklærer forfatningsdomstolens sammensætning ulovlig⁽¹⁸⁾; gentager sin opfordring til Kommissionen om at foretage en grundig vurdering af sammensætningen af den ulovlige forfatningsdomstol; understreger, at afgørelsen om abort er endnu et eksempel på den politiske overtagelse af retsvæsenet og det systemiske sammenbrud af retsstaten i Polen, og at EU-institutionerne er forpligtet til at handle derefter;

23. opfordrer Kommissionen til at støtte medlemsstaterne i at sikre universel adgang til SRSR, herunder adgang til sikker og lovlig abort for alle borgere;

⁽¹⁸⁾ Sag XERO FLOR w POLSCE sp. z o.o. mod Polen, tilgængelig på: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-210065>

Torsdag den 11. november 2021

24. opfordrer Kommissionen og Rådet til at sikre retten til sundhed og sikre, at kvinder og piger i Polen ikke lades i stikken, ved at træffe afgørende foranstaltninger og modsætte sig eventuelle lovforslag eller begrænsninger fra Polens side vedrørende adgangen til sundhedsydelser, herunder abortydelser;
 25. opfordrer kommissærerne med ansvar for sundhed og fødevarer sikkerhed, for ligestilling og for demokrati og demografi til at lette og fremme beskyttelsen af SRSR i Polen som en afgørende del af opnåelsen af retten til sundhed, sikkerhed og ligestilling mellem kønnene;
 26. opfordrer Kommissionen til at tage konkrete skridt til mere generelt at beskytte SRSR i EU, i første omgang ved at udnævne en særlig EU-udsending vedrørende SRSR og tilføje et særligt kapitel om »status for SRSR« i EU's årsberetning om menneskerettigheder og demokrati;
 27. opfordrer Kommissionen til at vedtage retningslinjer for medlemsstaterne for at sikre lige adgang til SRSR-relaterede varer og tjenesteydelser i overensstemmelse med EU-retten og Menneskerettighedsdomstolens retspraksis;
 28. minder Kommissionen om, at den bør foreslå et omfattende direktiv om forebyggelse og bekæmpelse af alle former for kønsbaseret vold, herunder krænkelser af SRSR;
 29. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen og Rådet, Polens præsident, regering og parlament og til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.
-